

Forhandling, og førte dens Bestemmelser over paa Rigsdagens Medlemmer, hvorefter altsaa Medlemmer skulde aflægge Eiden, der enten vare konfessionsløse eller paa anden Maade erklærede ikke at ville tro med det Trossamfund, paa hvis Folketællingsliste de staa opførte; jeg bruger ikke det Udtryk, som bruges i det følgende Lovforslag, det Trossamfund, hvortil de høre; thi jeg tror, at det er umuligt at høre til et Trossamfund, som man ikke vil tro med. (Modsigelse af Bøjsen). Ja, det er den samme overfladiske Betragtning af Tro, som saa ofte kan komme frem, at man hører til et Trossamfund, fordi man staaar paa Liste sammen med de Vedkommende. Nei, jeg maa dog vedblivende hævde, at det Trossamfund, jeg ikke deler Tro med, det tilhører jeg ikke, og naar der staaar i det Lovforslag, som er indbragt af det ærede Medlem her lige overfor (Bøjsen), der har gjort Indsigelse: „De Medlemmer, der ikke dele Tro med det Trossamfund, hvortil de høre,“ saa siger jeg, at det er en Modsigelse, at det indeholder Mangel paa Forstaaelse og Begriben af den rette Betydning af Ordet Tro. Jeg siger altsaa, at, naar nu Loven bliver saaledes optagen i den borgerlige Lov, at Eiden for de konfessionsløse blot er Ordet: Jeg sværger, og man gennem den Forandring i Forretningsordenen, som det ærede Medlem foreslaar, vil føre den over paa Rigsdagen, saa at altsaa nogle Medlemmer skulle bruge den Eid, som hidtil er brugt, medens andre blot skulle kunne bruge det konfessionsløse: Jeg sværger, — da maatte nødvendig Justitsministerens Betragtning, naar vi staa paa dette Standpunkt, ligesaa fuldt være mod dette som mod Vedtagelsen af det Lovforslag, som opfylder § 55 i Grundloven. Det tror jeg ikke kan være uklart. Vi ville forhaabentlig nærmere faae at høre en Forklaring af den høitærede Justitsminister om, hvorledes han mener det rigtigt, at man kommer med en Lov, der angriber Grundlovens Forstaaelse, et Lovforslag, som altsaa egentlig skulde være betegnet som et Grundlovsforslag, og hvorledes man kan opstille det til Forhandling, uden at det betegnes som et Grundlovsforslag, i Overensstemmelse med hans Betragtning af Eiden iølge Grundlovens § 55. Men der er her et Moment til, der interesserer mig, og det er, at den forhenværende Justitsminister, det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), har en anden Opfattelse af § 55. Han har jo paa Forhaand været Ordfører for det næste Forslag paa Dagsordenen. Han har modsat sig vort Forslag, særlig og saa fordi han syntes bedst om det andet, og det vilde han anbefale. Men dette indeholder, som jeg tidligere har omtalt, i sin Natur overfor Rigsdagen altsaa den samme Grund til Indvending, som der efter den høitærede Ministers Betragtning kan gøres mod, hvad der her staaar. Efter min Formening staa altsaa den forhenvæ-

rende og nuværende Justitsminister imod hinanden med Hensyn til Opfattelsen af § 55. At maasse Juristerne staa lige delte i de forskjellige Leire, er muligt, men jeg holder mig nu til disse to. Hvorledes Forhandlingerne ville jevne det, lader jeg staa hen. Men baade forrige Gang, vi talte om Eidsager, og nu, har det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds udtalt, at man skulde dog snart komme til en Forandring; thi det var meget paatrængende nødvendigt, og han talte idag om, at han glædede sig til, at der skulde komme mere Alvor — ja han forandrede det til: større Betyrning — med Hensyn til Eidsafslæggelsen. Da han forrige Gang udtalte sig saaledes, tænkte jeg: Men er det dog ikke besynderligt, at det ærede Medlem, der vel nu i over 20 Aar har siddet i Rigsdagen, og i flere Aar har været Justitsminister, aldrig har været betaaen af den Alvor og Betyrning, da han havde Midlerne i sin Haand til at føre Sagen frem for os, og at han, skjøndt han, da vi forrige Gang forhandlede denne Sag, pointerede Nødvendigheden af en Forandring af Rigsdagsøden, dog heller ikke idag vilde have med det Forslag at gjøre, som siger derpaa, men gif over til den borgerlige Eid, saa at han altsaa hver Gang har studt sig over paa en anden Sag end den, der forelaa. Smidertid — vi have jo saa tidt hørt fra Ministre, at de have Lov til at have en anden Anskuelse, naar de sidde som Medlemmer i Salen, end naar de sidde ved Ministerbordet. Nu vil jeg imidlertid haabe, at det ærede Medlem som Medlem vil være behjælpelig med at faae denne alvorlige Sag bragt til en god Ende, og at altsaa den Betragtning, han har, modsat den nuværende Justitsminister, nemlig at vi ikke behøve en Grundlovsforandring for at komme til et Resultat her, maatte ved nærmere Overveelse vise sig at være rigtig. Det undrer mig, at den høitærede Justitsminister, der nu i 5te paa 6te Aar har vogtet denne Sag, og som tidligere Universitetslærer har indset, at der er et alvorligt Gul i vor Lovgivning, og at den Trossfrihed, som Grundloven har forkyndt, ikke er fuld Sandhed for alle danske Borgere — desuagtet nu paa 6te Aar har kunnet undlade at gjøre Skridt til Fuldsjællens af Grundlovens Bestemmelser med Hensyn til dette Punkt, der er et af de Hovedprinciper, de Frihedsprinciper, der ligge i Grundloven. Ganske vist har man jo ved en tidligere Forhandling her oplæst en Resolution af den høitærede Minister om et Eidsstilsælde, hvorefter han — saavidt jeg kjenner — har den Betragtning, at de enkelte Tilfælde maatte gaa ind under det Almindelige, uden at Samsundet behøvede at betynde sig videre derom. Forsaavidt er hans Stilling jo mere forstaaelig end den Stilling, det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds indtager, som nemlig med saa megen Betyrning har set denne Sags Udvikling —